

\ **Raadsvoorstel**

Zaak 67396

Onderwerp: Regiovisie Geweld hoort nergens thuis en uitvoeringsplan

Openbaarheid: Openbaar

Portefeuillehouder: Burgemeester Houben
Wethouder Coenen

Datum Raad: 14-05-2020

Nummer: 2020/2/11

\ **Samenvatting**

De aanpak van huiselijk geweld, waaronder kindermishandeling, is een complexe opgave waarin veel partijen een rol hebben. Een effectieve aanpak kan alleen door een gezamenlijke inspanning van burgers, professionals en gemeenten worden bereikt. De zestien gemeenten in Zuid-Limburg nemen hierin de regie, onder andere met het gezamenlijk opstellen van een regiovisie en een uitvoeringsagenda. De centrale ambitie in de voorliggende visie is om huiselijk geweld te voorkomen of zo vroeg mogelijk te signaleren en hier adequaat op te reageren. De visie is gericht op het zo snel mogelijk en blijvend stoppen van het geweld, schade te beperken en het herstel te bevorderen. In deze regiovisie volgen we de lijn van het landelijk programma 'Geweld hoort nergens Thuis' dat in april 2018 is gepresenteerd.

\ **Conceptbesluit**

In te stemmen met de Regiovisie GIA Zuid-Limburg, aanpak geweld in afhankelijkheid 2019-2022.

\ **Grondslag**

Het vaststellen van een richtinggevende visie en/of beleidskaders is de bevoegdheid van de gemeenteraad.

\ **Aanleiding**

Geweld hoort nergens thuis, maar toch is huiselijk geweld, waaronder kindermishandeling, het grootste geweldsprobleem in onze samenleving. De kans dat je te maken krijgt met huiselijk geweld of kindermishandeling is in Nederland groter dan de kans op welke andere vorm van geweld dan ook. Gemeenten hebben op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) de verantwoordelijkheid voor de ketenaanpak op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Naast preventie, zijn gemeenten ook verantwoordelijk voor de bestrijding, de aanpak en nazorg van kindermishandeling.

\ **Doel**

- Op integrale wijze en samen met de regio inhoud geven aan de rijksopdracht Geweld in afhankelijkheidsrelaties.
- Geweld in afhankelijkheidsrelaties aanpakken door te zorgen voor de lokale infrastructuur om preventie, vroegsignalering en laagdrempelige hulp te

waarborgen.

\ Argumenten

De centrale ambitie in de nieuwe regiovisie is om huiselijk geweld te voorkomen of zo vroeg mogelijk te signaleren en adequaat hierop te reageren, daardoor het geweld zo snel mogelijk en duurzaam te stoppen, schade te beperken en herstel te bevorderen, zodat nieuwe ontwikkelkansen ontstaan. Hierbij gaat speciale aandacht uit naar kinderen die extra kwetsbaar zijn en door huiselijk geweld in hun ontwikkeling bedreigd worden. De regiovisie is opgesteld om samen met de partijen in Zuid-Limburg die hierin een rol hebben, waaronder de regiogemeenten en ketenpartners, onze ambitie en doelen te bepalen die richting geven aan ons handelen in de komende jaren.

In de aanpak van huiselijk geweld hebben veel partijen een rol. Het is een complexe opgave die een gezamenlijke inspanning van burgers, professionals en gemeenten vraagt. Ook de inbreng van ervaringsdeskundigen is hierin waardevol. Een nauwe en effectieve samenwerking is essentieel. De regierol die wij als gemeente hierin hebben geven we nu inhoud met het vaststellen van een samenhangende visie: we zetten de gewenste richting uit en monitoren deze als opdrachtgever, financier of als aanjager van de aanpak huiselijk geweld.

Centrumgemeenten Maastricht en Heerlen, hebben daarin een specifieke rol om regie te voeren op het tot stand komen van een regiovisie en het realiseren en in stand houden van regionale voorzieningen. Hiertoe ontvangen centrumgemeenten middelen van het Rijk via de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang.

Voor de periode 2014-2018 is de eerste regiovisie voor Zuid-Limburg opgesteld. Deze was met name gericht op het vormgeven en tot stand komen van Veilig Thuis en een sluitende keten eromheen. De ambitie in deze nieuwe visie bouwt daarop verder: de opgave is omvangrijk en complex; zeker het doorbreken van een langdurige (intergenerationele) geweldsspiraal en duurzame veiligheid bewerkstelligen zijn opgaven waar een lange termijn inspanning door veel partijen voor nodig zijn. Ten tijde van de eerste regiovisie speelden de decentralisaties in het sociaal domein waardoor nieuwe partijen en rolverdelingen ontstonden en partners elkaar (op)nieuw moesten vinden en de samenwerking vorm moest krijgen. Op dit moment moet deze beweging voortgezet worden zodat meer aandacht naar en afstemming rondom de (zware, complexe) casuïstiek kan gaan. Tegelijkertijd blijkt dat op het terrein van preventie, signalering en bewustwording nog veel stappen gezet moeten worden, waarvoor zeker ook lokale inspanningen nodig zijn.

Het Rijk heeft daarom in het voorjaar 2018 een landelijk actieprogramma gepresenteerd. De actielijnen uit dat programma zijn overgenomen in de nieuwe regiovisie. Met het uitvoeren van de regiovisie werkt de gemeente tevens aan het realiseren van de acties uit het landelijke actieprogramma. Het landelijke actieprogramma maakt het mogelijk om regionale projectleiders in te zetten. Deze vertalen de ambities en doelen uit de regiovisie naar een uitvoeringsprogramma op (sub)regionaal en lokaal niveau, samen met de regiogemeenten en de uitvoeringspartners.

Uitvoeringsagenda

De visie ten aanzien van de aanpak van Geweld in Afhankelijkheidsrelaties kent een brede uitvoering, van preventie tot individuele voorzieningen. Dit wordt op drie niveaus uitgevoerd: lokaal, sub regionaal en regionaal. Daarnaast kent het beleidsveld landelijke ondersteuning en wetgeving.

De uitvoeringsagenda voor Zuid-Limburg is daarom op dezelfde wijze ingericht. Daarbij maken we koppelingen met aanpalende programma's, (lokale) thema's, accenten en prioriteiten.

Voor het opstellen van de Uitvoeringsagenda Geweld Hoort Nergens Thuis is de input van een groot aantal maatschappelijke partners uit de hele keten en alle Zuid-Limburgse gemeenten meegenomen. De gemeente Voerendaal heeft hierin ook geparticipeerd. Het betreft organisaties vanuit welzijn, zorg, veiligheid en onderwijs.

Het proces van de totstandkoming van de regiovisie en de uitvoeringsagenda maakt de

noodzaak van slim verbinden en samenwerken zichtbaar. De urgentie om forse ambities waar te maken is evident, waarbij er geen of onvoldoende aanvullende middelen beschikbaar zijn. Dit vraagt om een proces dat tijd kost en continue ontwikkeling en innovatie van de ketensamenwerking. Daarom is prioritering aan de orde. In de uitvoeringsagenda is daarom ook in de tijd rekening gehouden met wanneer we willen beginnen met een onderwerp, vanuit welke programmalijn, en in welke volgorde de komende jaren. Door vanuit een geprioriteerde start de koppeling te maken met reeds bestaande programma's en projecten hoeven geen nieuwe middelen ter beschikking te worden gesteld.

\ Kanttekeningen

Het betreft hier een regiovisie die vooral betrekking heeft op de stedelijke gemeenten in Zuid-Limburg. Het is belangrijk om bij de uitwerking van plannen goed het belang van de kleinere gemeenten te bewaken en plannen op maat te maken van onze schaal. Hiertoe is het zeker voordelig om gebruik te maken van de totale infrastructuur voor Zuid-Limburg.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument

Geweld hoort nergens thuis is een domein overstijgend programma voor de beleidsvelden Jeugd, Wmo en Veiligheid en komt in alle drie de beleidsvelden en daaraan gekoppelde uitvoering terug.

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties

Zoals gezegd maakt het landelijke actieprogramma het mogelijk om door de centrumgemeenten een regionaal projectleider in te zetten. De colleges van Maastricht (1 projectleider) en Heerlen (2 projectleiders) hebben hier gebruik van gemaakt voor de regio Zuid-Limburg. Deze financiering is beschikbaar tot en met 2021. Hiervoor wordt dus geen additionele financiering vanuit Voerendaal gevraagd.

Bij deze aanpak en uitrol van de uitvoeringsagenda zijn de bestaande budgetten taakstellend. Indien aanvullend budget nodig is wordt dit met separate voorstellen gevraagd. Verdere uitrol van uitvoering zal gaan aan de hand van de visie én aan de hand van de financiële mogelijkheden.

\ Uitvoering

Na vaststelling van de visie door uw raad en wordt uitvoering gegeven aan deze visie en uitvoeringsagenda.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

De secretaris

De burgemeester

C.J.H.M. Janssen

W. Houben

\ Bijlagen

Geweld hoort nergens thuis, regiovisie 2019 – 2022
Prioriteiten uitvoeringsagenda